

Szerkesztőség:

ik kerület 460. házszám
 hová a ap szellemi részé
 llető közlemények kül-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 elosztási pénzek, a hird-
 tések és ezeknek díjai, ve
 amint a felszólamlások ki
 dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Fel a fáklyával!

Irta: Molnár Viktor.

Általánosan elterjedt nézet, hogy a hu-
 szadik században a szociális kérdés lesz
 az emberiség kérdése, mert a munkásosz-
 tály mozgalmá ma már nemcsak a nyugati
 közművelődés körét, Európát és Amerikát,
 hanem, a többi világrészeket is, különösen
 a keresztény műveltség határain túleső ázsiai
 kulturnépeket belevonta érdekeinek körébe.

Tagadhatatlan történeti tény, hogy a
 főnnálló jogrendszerekben mindig hatalmi
 érdekek érvényesülnek és hogy polgáros-
 dásunk eddigi fejlődésében a kevés hatal-
 masok érdekeinek biztosítása széles népré-
 tegek kárával járt. A szociális kérdés meg-
 oldása azonban aligha kívánja azt a válto-
 zást, hogy most viszont a nagy sokaság
 éreztesse erejét az eddig uralkodó osztályok-
 kal, hanem inkább azt, hogy a mult álla-
 potok ferdesége helyett, mely szerint mű-
 veltség és vagyon egyaránt kevés ember ke-
 zében összpontosult, ezentul a nemzeti élet
 egységének és közérdeknek szempontjából
 épp a művelődéshez mindenkinek egyenlő

joga legyen és a műveltség megszerzésével
 minden egyes ember gazdasági és hatalmi
 érvényesülésének föltételeit is megszerez-
 hesse.

A nagy történelmi átalakulások — min-
 denike külön is tanuskodik erről — soha-
 sem történtek, még ha anyagi érdekek ál-
 lottak is előtérben, egyedül a tömegek utján;
 a sarkalló ösztön, az összetartó kapocs, a
 kitűzött cél mindig eszményi volt s ezzel
 nyerték meg a vezető elmék a népesség
 nagy rétegének segítségét. A mult idők és
 a jelenkor közt abban van a főkülömbőség,
 hogy az ideálok, melyek az emberi törek-
 vést, az önzés szűk korlátai fölé emelik, ma
 már nem egyes különvált körök, rendek és
 osztályok, telekezetek és pártok lelkének
 szólanak, hanem általánosabban minden em-
 beri szív és elme hurjain visszahangoznak
 és inkább egységre, mint szétválásra, inkább
 összetartásra, mint visszavonásra buzdítanak.
 A modern állam feladatai közt ezért lépett
 előtérbe az a törekvés, hogy még a tankö-
 telezettség erőszakolásával is valamennyi
 polgárnak gondolkodásban és érzésben oly
 alapnevelést biztosítson, mely őket szellemi-

leg és erkölcsileg egymáshoz közelíti és a
 nemzeti lelkület egységében összeforrasztja.

Kétségtelen ugyan, hogy azt a külömb-
 séget, mely a művelt embert a műveletlen-
 től elválasztja s ebből a tekintetből is a
 társadalmat is erősen széttagolja, egykön-
 nyen nem lehet kiküszöbölni és a jövőben
 is csak lassan-lassan lehet apasztani, de épp
 oly kétségtelen, hogy a műveltség közössé-
 ge, ha nem is teljes egyenlősége, jóval könny-
 nyebben és igazabban megközelíthető, mint
 amit a szocialista és kommunista tanok a
 gazdagság kiegyenlítése és a vagyon megosztá-
 sa és közössége körül elérni óhajtanak.

A széles néprétegeket a maguk érdeke
 is meggyőzi s józan része látja is, hogy az
 anyagi javak birtokát és élvezését nem lehet
 egyenlővé tenni a gazdasági gyarapodás és
 fejlődés kára nélkül. Viszont azonban an-
 nak semmi sem állja útját, hogy a szellemi
 és erkölcsi élet terén, megszűnjék a külömb-
 ség gazdag és szegény között, hogy az em-
 beri elmének felhalmozódott nagy tőkéje,
 tényleg valamennyiünk közös öröksége le-
 gyen, melyből valakit kizárni jogfosztás; s
 azért kötelessége államnak és társadalom-

TÁRCSA.

Krónika.

Dicső székesfővárosunkban
 Volt már sokféle szép divat.
 Kalapban és ruhában egymást,
 Kergette a sok változat.

Divat volt az aszfaltbetyárság,
 S a könnyed czéda szerelem,
 De a legujabb, hogy az embert,
 Leszurják uton — utfelen.

Forgalmas utcán mégy gyanullan,
 S mélázva otthonod felé,
 Egyszerre hipp-hopp, néhány rongyos,
 Vad ficzkó ugrik im, elé.

Egy kurjantás csak és a bicska,
 Már beces oldaladba van,
 És másnap kiterítve fekszel
 A morgue márványán, szóvalan.

Dicső székesfővárosunkban
 E kedves divat járja most,
 Ez váltá föl a minapában,
 A nyaktilos kis villamost.

Ha ily rohanvást haladunk majd
 A kultura lépcsőfokán,
 Az újdonságok ezre támad
 E bájos divatok nyomán.

Igy például egymás fejére,
 Rendezünk czéllövészetet,

S a verseny nyertesét jutalmul
 Megsütjük izzó nyárs felett.

Vagy rendezünk — nie dagewesen —
 Egy olyan Dunaünnepélyt,
 Hogy ivben dobjuk be az árba
 Azt, aki eddig úszni felt.

Vagy mulatságból megragadjuk
 Vetést aratni rest kaszát,
 S lenyisszantjuk vele danolva,
 A sétálóknak a nyakát . . .

F e n ő.

Vári Szabó János jelentése.

Irta: Szász József.

—*— Az „Abony” eredeti tárczája. *—

Örnagy ur Drupkovicz, a zászlóaljparancsnok
 összetűzött a gyakorlótéren kapitány ur Komorov-
 esákkal. Mind a két kezével hadonászott és torka-
 szakadtából kiabált a kapitány úrra. Ez a nagy
 erős ember pedig némán, mozdulatlanul állott,
 csak a szeme villámolt olykor félelmesen.

De nem ijedt meg ettől a kis köpezős örnagy.
 Jól tudta, hogy a század előtt nem felesel vele a
 kapitány úr, mert akkor veszve van. Szolgálatban
 a front előtt nincs szava a kisebb sarzsínak. De
 ha nem tud uralkodni indulatain és szólni mer,
 olyan súlyos fegyelmi vétket követ el, melyért
 szigorú a megtorlás.

A kapitány úr szó nélkül türe a leczkézte-
 tést. Nem is hallotta tán mérgében mit kiabált az
 örnagy. Hogy a század rosszul van kiképezve, a
 legények nem értenek a fegyverfogáshoz, a mars-
 ról fogalmuk sincs s hogy tulajdonképpen nem is
 katonák, csak olyan közönséges civíl hordák.

A legények csendes örömmel szemlélték az
 érdekes jelenetet. Először azért örültek, mert ez
 idő alatt pihentek, másodsor pedig azért, mert
 most nem a kapitány úr szidja őket, hanem a
 kapitány urat szidják. És ebben volt egy kis gyö-
 nyörőségük is: az, hogy ezentul legalább a kapi-
 tány úr is tudja, hogy nem a legédesebb érzések
 közé tartozik, mikor az embert ok nélkül a sárgra
 földig leszidják.

Mert hogy ok nélkül érte a leczkéztetés a
 kapitány urat: azzal mindnyájan tisztában voltak.
 Tudták, hogy az örnagy ur nem szenvedheti. Nem
 szenvedni pedig a tavai hadgyakorlatok óta, amikor
 az örnagy urat zászlóaljával együtt pocsékra verte.
 Ezt a legénység is tudja.

De örmester úr Sölyom és a század tisztjei
 más okát is tudják az örnagy haragjának. És ez
 az, hogy egy ízben bebizonyította kapitány úr
 Komorovesák az ezredes úr előtt, hogy az örnagy
 sohasem a reglama szerint intézi támadásait az
 ellenség ellen. Ráolvasta a paragrafust. Ezt a le-
 főzést nem tudja soha elfeledni. E miatt pedig kár
 neheztelnie.

Tudja mindenki a garnizonban, hogy kapitány
 ur Komorovesák szóról-szóra elmondja a reglamá-
 nak mind a négy kötetét azokkal az utasításokkal,
 magyarázatokkal együtt, amelyeket a közös had-
 ügyminiszterek a porosz-osztrák háború óta kötet-
 számra kiadtak. A kapitány úr maga az élő reg-
 lama, akit a tábornokok, törzstisztek gyakorlatok
 idején minduntalan igénybevesznek, megkérdeznak,
 hogy mit mond ebben vagy abban az esetben a
 reglama. És kapitány úr Komorovesák soha nem
 jön zavarba. Szóról-szóra elmondja mindig a reg-
 lama utasításait az adott esetekre vonatkozólag.
 Hogy helyesen mondotta el, arról mindig meg-
 győződhetik. Magamellé inti a századtróbitást.
 Ez köteles magával hordani mindig feltuzat regla-

nak, hogy a részesedést benne elérhetővé tegye mindenki számára. Azt hiszem, hogy az alsóbb néprétegek elegendetlensége épp műveletlenségen alapul s a tudatlanságból táplálkozik és nő nagyra azoknak a befo-lyása, akik a gazdasági egyenlőtlenség igaz-ságtalanságát hangoztatva, forrongást szita-nak, és az osztályharcot ujjaélesztik.

Hazánkban még nagyobb szükség van a műveltségnek mint kiegyenlítő és egysé-gesítő társadalmi tényezőnek emelésére és terjesztésére, mint bármely más nyugati ál-lamban, mert nálunk a társadalmi szétta-goltság jóval nagyobb, mint bárhol, nemcsak szellemi, hanem gazdasági téren is.

A jó tanügyi és gazdasági politikának ebből a tényleges helyzetből kell kiindulnia, tehát magyarnak kell lennie. A nyugati kul-tura vívmányai csak annyiban és olyképpen érvényesíthetők náunk, amennyiben, amed-dig az általános nemzetközi műveltségen ki-vül a magyar nemzet egységes törekvéseit szolgálja képesek.

A társadalmi tudományok művelői kü-lönösen két módon vélik elérhetőnek a mű-velt és műveletlenek között való kiegyenlítő közeledést: először azzal, hogy az általános műveltség anyagából a szerintük szükségte-len vagy haszontalan alkotórészt kiküszö-bölni akarják; és másodsor azzal, hogy az ily módon megrostált és egyszerűsített mű-velődési anyag közvetítésére szolgáló intéz-ményeket javítják és szélesítik.

Mi, akik a művelődés fejlődésének tör-téneti alapján állunk, nem fogadhatjuk el az ajánlott radikális megoldást, hanem cél-ravezetőbbnek véljük, ha a modern állam követelményeihez eléggé simuló tanügyi szer-vezetünk mellett gondoskodunk oly intéz-

mények létesítéséről, amelyek lehetővé teszik, hogy mindenki, aki iskolai képzettségének hiányát pótolni avagy azt kiegészíteni, vagy felrissíteni akarja, azt felnőtt korában is megtehesse és versenyképesé váljék a többi a műveltség kellő eszközeivel rendelkező polgártársaival szemben.

A közművelődés feladatát nem lehet egyszerűen csak az iskola körében és a fejlődő gyermek vagy ifjuko: idején megoldani, hanem számba kell venni, hogy a lelki fejlődés szüksége nem ösmer évről tanfo-lyamokat befejező vizsgálatokat. A közmű-velődés folyton alakuló folyamata a népetet minden tagjának egész életén át számít ér-deklődő részvételére.

A művelődés munkája nem szünetelhet sem életkorok, sem társadalmi körök külömb-sége szerint, hanem folytonos gondozást ki-ván az egész életén át és a nép minden rétegében.

Kétségtelen tehát, hogy ezt a nagy fel-adatát az erőtlén társadalom egymaga meg-oldani nem bírja és hogy ez az új feladat a hu-szadik században az államra is nehezedik, a-melynek megvalósítása és a nemzeti irányban való fejlesztése azért is könnyebb, mert csak az élet és a fejlődő kor követelményeit kell szem előtt tartanunk.

Ez időszerint a viszonyok törekvéseink közvetlen céljául azt tűzik ki, hogy a ma-gyar kultúra fölényéről és vezető szerepéről az egész ország lakosságát meggyőzni sies-sünk és ez által minden állampolgárban fel-keltjük a vágyat e kultúra megismerésére és elfogadására.

E feladat megoldásának első feltétele, hogy összpontosítsuk az egész magyar kul-túra erejét; minden eszközt, minden ága-

Mars adjusztingban álltam egész nap,
Gyenge vállam feltörte a szakonpakk.
De a szívem nem törte fel semmisen,
Haptákban is érted dobog kedvesem!

Nemcsak a század danolta, de danolta a kapitány is. Amint a dal felhangzott, kétségbe-esetten kapott füléhez az őrnagy. Rányomta a tenyerét, hogy ne hallja a katonák énekét. Bele-vágta sarkantyúját lova oldalába, s kegyetlen ká-romkodást hallatva, árkon-bokron keresztül elvág-tatott. A kapitány úr meg egyre biztatta a legé-nyeket:

— Fiaim, csak énekeljete!

És azok danoltak, hogy mire a kaszárnyába értek, berekedt a félszázad.

A kaszárnyában az önkéntesen akadt meg a szeme. Észrevette, hogy az arczán kétfelől rövid szakál éktelenkedik. Ilyen szakált közönséges ka-tonának is még kikötés terhe mellett sem szabad hordani, hogy volna hát szabad hordani az ön-kéntesnek?

Bajuszt hordani a katonának muszáj, de csak császár szakált szabad viselnie. Már ha körszakált akar hordani, engedélyt erre a hadtestparancsnok-tól kell kérnie. Másféle szakálért meg ne is men-jen kérelmezni, mert olyan bizonyos, mint a kétszerkettő, hogy áristomba kerül.

A gézengúz önkéntes a reglama világos pa-rancsa ellenére mégis oldalszakált növesztett. Ezért bűnhődnie kell. A kapitány úr azonban, csodák-csodájára, nem szólt neki egy rossz szót se, hanem karonfogta és elment vele a városba. Az önkéntes nem tudta mire vélni a dolgot. Rossz sejtelmek voltak, de el se tudta képzelni, mi követ-kezik rá. A főtéren egy borbélyüzlet elé értek. Itt megállott a kapitány úr s így szólt:

— Ide beme gyünk, s ön le fe gja venni ar-czáról ezt a két loknit. De jól vigyázzon, mert ha még egyszer megnöveszti, a saját két kezem-

zatát és tényezőjét csatasorba állítsuk és egy egységes terv szerint velük nyomuljunk előre.

Egy pár kedves óra.

Nem ok nélkül irtuk referádánk címűl a fenti néhány szót, mert valóban kedves volt az a pár óra, amelyet a helybeli állami polgári fiu és leányiskola ifjusága szerzett nekünk f. hó 9-én d. u. 6-tól 8-ig végbement ünnepélyével. Az élénk pezsgésben levő ifjui erő, életvidorság, tehetség, kellem, ügyesség nyilatkozott meg növendékeink fellépésében, amiből eklatáns módon kiviláglik az, hogy polgári iskolánk legelső sorban az életre ne-vel, arra neveli a növendékeket, amire a társa-dalmi életben okvelten nagyszükségük leend: az e g y é n i r u t i n i r o z o t t s á g r a. Már ma-ga az ünnepély tartalma kimondhatatlan nagy ne-velői hatással volt a szereplők lelkületére, szívé-re, a testi ügyesség kifejlésére, nemkülömben ha-tott a nagyszámu hallgatóságra is, amelynek ed-dig megalkotott fogalma a polgári iskoláról — bi-zonyára szimpatikusabbra változott.

Nem boesájtkozunk a már elmondottak után az előadott műsor aprólékos taglalásába, mert at-tól tartunk, hogy referádánk terjengőssé válna, csupán még a szereplőkről emlékezünk meg ne-hány sorban, azokról az ifju művészekről, akik ama pár kedves óra szerzői valának.

A kis „Madame Pompadour“ Engelberg Fán-ni szép, tiszta hangon és otthoniasan adta elő szerepét. Hangja ugyan filigram, de mi a fő, tiszta s ha fejleszt, kitünő énekes válhat belőle. A duett kar (a macskák, a kis cicák) éneke fülbe-mászó volt. — Vecsey László, a morcos háziúr, jól töltötte be szerepét. — A füzértánc szereplői egyenként és összesen igen kedvesek ügyesek vol-tak. Gracióz mozdulataikkal mélyen lekötötték a közönség figyelmét. — Egy hosszú tánc után en-ni is szoktak, éppen azért igen helyesen volt be-osztva, hogy az „Étlap“ következett, a melynek tréfásan elsorolt ételnemeit a közönség is végig élvezte, persze csak lelkileg, így aztán nem is árthatott meg senkinek. Régi tréfás dal ez az

mel fogom megborotválni, de ezt nem köszö-ni meg.

Ezzel mind a ketten bementek az üzletbe. A kapitány ur bent szivarra gyújtott s gyönyör-ködve nézte, mint tünteti el a borbély az önkéntes oldalszakálát.

Az őrnagy azt parancsolta, hogy a század delelőtt is, délután is két órával többet exerceziron-zon a szokottnál, s ezért a kapitány úr délutánra pihenőt adott a legényeknek, estefelé pedig el-vezette őket a folyóhoz fürödni.

A fürdésért nem rajong a katona. A maga jószántából hébe-korba ugyan szivesen megfürdik, de parancsszóra még fürdeni sem szeret. Aztán meg nem is hal ő, se nem vízi-bogár, hogy a vízben gyakorlatokat rendezzen. A folyóparton a kapitány úr mindenkit külön megkérdezett:

— Tudsz-e úszni?

Az öreg katonák tudták, hogy mit feleljenek erre a kérdésre. Mind egyformán felelt, akár tudott úszni, akár nem:

— Igen is tudok, kapitány úrnak alásan je-lentem.

De nem tudták, hogy mit feleljenek a fiata-lok. Hazudni nem mertek, s így az igazsághoz híven az egyik igen-t, a másik nem-et mondott. Akik nem-mel feleltek, azokat külön csoportba állította. Idekerült Vari Szabó János is. Ő is azt jelentette, hogy nem tud úszni. És igazat mondott a nagy tabó. Hogy az ördögbe tanult volna meg úszni a szent-tornyai tanyákon, mikor az egész környék legnagyobb vize az úgynevezett „disznó-úszató“, ezt pedig meglábolják még a gyerekek is mindenütt.

Mi következik az úszni nem tudó legényekre, jól tudták az öreg katonák. De el nem árulták volna a világért se. Nekik se árulták el annak idején az öregek.

A kapitány úr kötelet köttet a derekukra, s

mát. Elveszi tőle amelyikre szüksége van: s meg-nézi, akkor nyugodt csak teljesen a lelki-smerete.

Amikor az őrnagy nagysókára elmondta a leczkétetést, ezzel fejezte be:

— Kapitány úr, többet foglalkozzék a szá-zaddal! Matól fogva megparancsolom, hogy a század delelőttöként is két órával többet exerceziron-zon a rendesnél!

Kapitány úr Komorovesák katonásan tisztel-gett s mikor az őrnagy már vagy 200 lépésnyi távolságra elhaladt, odaállott a század frontja elé s nyugodtan így szólt:

— Fiaim, csak arra hallgassatok, amit én mondok. Én pedig azt mondom, hogy ma nagyon meg voltam veletek elégedve. Így viseljétek magatokat mindig. Most oszoljatok szét, gyujtsatok pipára, szivarra és a fák alatt az árnyékban pi-henjetek. Ma nem lesz már exercezironzás.

Néhány pillanat mulva füstölt az egész szá-zad a fák alatt a hüvösben. Szivarra gyujtott a kapitány úr is, s a legénységtől kissé távolabb leheveredett a zöld fűbe. Egyik felől lova állott mellette, másik felől a századtrombitás, kinek azt az utasítást adta, hogy ha valami nagyobbbrangú tiszturat látna közeledni, csak fujjon bele trombitájával a fülébe.

Két pipa dohány is kiégett már, mikor jól kipihenve, jókedvűen hazafele indult a század. Nem messze a várostól találkozott őrnagy úr Drup-kovicsal. Amint a kapitány úr meglátta, ráparanc-solt a legényekre:

— Fiaim, enekeljete!

Ezt nem mondták maguknak kétszer a ka-tonák. Jókedvük is volt, de meg tudták is, mire való a danolás. Ez a halála őrnagy úr Drupkovics-nak. Tudja a jó ég miért, de nem szenvedheti a danolást. Egy pillanat mulva tele tudóból, tele torokkal danolta az egész század:

„Étlap“, melyet precis vezetés mellett a fiú énekhar adott elő virtuozitással élénken és szép összhanggal. Kivánatra még vagy két énekdarabot adott elő a kar a közönség tetszés nyilvánításával honorálva. — Ezt követte Herczeg Ferenc „A tolvaj“ című színműve, melynek szereplői közül értelmes előadásokkal különösen kitétek: Temesközy Izabella, Hirn Klára, Löffler László, Vámosy Béla, ugyisintén Osztrovitzky Ilona és Knöpfler József. Ez a kis szindarab az irgalmasságot, részvétet, szülők iránti szeretet van hivatva a gyermeki lélekbe belevésni, miért is kiváló paedagógiai érzékre emlékeztető eljárásnak minősítjük eme darabnak színrehozatalát. A számára nézve rövid, de tartalmilag annál gazdagabb műsort „Mi a haza?“ című melodráma zárta be. — Zongora és a leányénekkar kísérete mellett szavalta el a hosszú és nehéz szöveget Csukay Margit. Nagy feladat volt e szerepnek megfelelni, de a buzgó fiatal leány fáradságos szerepét igazán dicséretes eredménnyel oldotta meg. Ő és valamennyi szereplő társa bőséges tapsot aratott.

Ha összegezzük mindazt, amit 2 óra leforgása alatt a polgári iskola növendéksége bemutatott, lehetetlen elismerésünkkel nem adozunk a tanári testület mindazon tagjainak, akik eme kedves ünnepélyt rendezték s akik maguk is fáradságot nem ismerő lelkesedéssel működtek közre. Hála és köszönet illeti meg azért őket, különösen az intézet nemesen érző és gondolkodó igazgatóját.

Referens.

MI UJSAG?

— **Isteni tisztelet.** Jézus menybemenetele ünnepét impozáns módon ülte meg rom.

három markos legénynyel megfoghatja s a folyó közepébe dobhatja. Ott aztán kiabálhat, el is mérülhet, de nem húzzák ki addig, míg meg nem tanul úszni, vagy míg tele nem itta magát vízzel.

Vári Szabó János került sorra. A nagy izmos legény sehogysem volt tisztában vele, miért tartanak a vízben gyakorlatokat, s hogy mi lesz majd oit az ő kötelessége. Csak azt tudta, hogy most valami veszedelmes útra kell mennie. Kérdőleg tekintett körül, mire az öregek így biztatták:

— Ne félj koma! — S e közben derekára erősítették a kötelet.

Kapitány úr Komorovcsák megvizsgálta a kötést, s aztán megmagyarázta Vári Szabó Jánosnak, mennyire fontos dolog ez a háborúban, hogy a katoná úszni tudjon. Megmagyarázta az úszás fortélyát is. Kétszer is elmondotta neki, de a nagy táhó még se értette.

— Nem tesz semmit, ha nem is érted, majd megtanulod magadtól — mondotta s kommandírozott a három legénynek. Ezek megragadták Vári Szabó Jánost, ravították a tutajra, erősen meglóbbalták a levegőben, s bedobták a vízbe. A hullámok szétesaptak, nagy loecsanás hallatszott és Vári Szabó János úgy elmerült egy szempillantás alatt, mint a balta.

Egy pillanatig se tudta magát a víz felszínén tartani. Hogy komolyabb baja ne essék, nagynehezen kibúzták a partra. Annyi vizet ivott szegény, hogy egy homok pusztának is elég lett volna. De azért összeszedte magát Vári Szabó János. Gyorsan talpra ugrott és egyenesen oda lépett a kapitány ur elé:

— Kapitány urnak alásan jelentem nem látam a vízben sehoh az ellenséget.

Kapitány ur Komorovcsák csodálkozva nézett a legényre, nem értette ezt a bolond jelentést. De nem értették a többiek sem. Pedig egyszerű dolog ez nagyon.

A jámbor legény azt hitte, hogy patrullírozni küldte a víz fenekére a kapitány ur, hogy kémlelje ki, tartózkodik-e ellenség a vízben s ha igen, milyen erős, mit csinál, mit szandekozik? Mert a katonának folyton ellenségről beszélnek, ezt keresték, zavartatják erdőn, mezőn és a levegőben: azért kereste ezt Vári Szabó János a vízben is. Vagy ha nem kereste, mikor a partra húzták, eszébe jutott hogy bizonyosan ez lett volna a kötelessége. Ezért jelentette a kapitány urnak, hogy nem látott a vízben sehoh ellenséget.

kath. hitközségünk. Délelőtt 10 órakor Ft. Lévy Mihály apát, esperes plebános az élőhítről nagyhatású szónoklatot tartott, 11 órakor pedig Pusztay János s. lelkész nagy szt. misét celebrált. Délután a litánia végeztével Révész István s. lelkész vezetésével kesztyűgő körmenet vonult ki Bíró István erdei keresztjéhez, ahol áldásos esőért könyörgött a kizárndokolt ájtatos és nagy számú hívőség.

— **A jótékonyág teréről.** A József főherceg szanatorium Egyesületbe, Teszary Lászlóné urnő ivén ujonnan beléptek: Dr. Madarász Adorjáné és Tóth Kálmáné urnők. Itt említjük meg, hogy a most Gyulán megnyitott új szanatoriumba, az abonyi fiókegyesület választmányának beajánlása folytán Kovács Béla fiatal iparos segéd, három havi kezelés alá díjtalanul felvételt.

— **Közgyűlés.** Abony község képviselőtestülete folyó hó 14-én, kedden délután 3 órakor közgyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Háry Károly tanácsnok elhunyt. 2. Vadászati bérszerződés jóváhagyása. 3. Laktanya eladása. 4. Polgári iskola épületnek állami használata. 5. Polgári iskolánál a latin nyelv tanításának díja. 6. Polgári iskolához felszerelés. 7. Anyakönyvvezető helyettes alkalmazása. 8. Régi cselédszoba bérbeadása. 9. 80.000 koronás kölcsön kötvény visszavonása. 10. Alapítvány levelek. 11. Az 1907. évi jóváhagyott költségvetés. 12. Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv. 13. Fogyasztási adó kezelés vizsgálatáról jelentés. 14. Községi illetékek megállapítása.

— **Gyűlés.** Az ipariskola tanítótestülete Várady János igazgató elnökle alatt f. hó 8-án gyűlésezett. Elkönyveltettek a tanoncok előmenetelére és mulasztására vonatkozó adatok. Intézkedés tétetett az évvégi munkaiállásra nézve. Tárgyaltatt a kir. tanfelügyelő és iparoktatási főigazgató leirata, mely szerint jövő tanév elején ifjusági otthon szervezendő és ifjusági könyvtár állítandó fel a helybeli iparos tanoncok részére is. Egyéb kisebb jelentőségű ügyek elintézése után, a gyűlés véget ért.

— **Mulatság.** Az abonyi ács. és kőművesek szakosztálya május hó 20-án, Pünkösöd hétfőjén egyeti helyiségében (Hegedüs-féle vendéglő) könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Személyenként 1 kor., családjegy 3 személyre 2 korona. Kezdeté este fél 8 órakor. Felülfizettek köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Felülfizetések.** A polgári iskola e hó 9-iki ünnepélyen felülfizettek: Dr. Hirn Márton, Németh Kelemen 5—5 kor. Ifj. Csehál József 4 kor. Özv. Márton Ferenczné, Müller Mó; Glatz Béla, Rigler J. E. képviselője, Sivó Miklósné, Sivó Jenőné és Ernő, Sallay Karolyne 2—2 kor. Kende Ernő, Veverán István 160—160 kor. Csillag Gyula, Balássy Gyula, Láng Oszkár, Hints József, id. Csehál József, Gajzágó Lukács, Löffler Miksa, Kardos László, Dr. Révész Géza, Véli Miksa, Juhász Inre, Dobozi Rozália 1—1 kor. Tiszt. Pusztay János, N. N., N. N. 60—60 fil. A felülfizetéseikért ez uton is halás köszönetet mond az igazgatóság.

— **A népkör mulatsága.** A népkör pünkösöd másodnapján este 8 órakor kezdődő családi jellegű táncmulatságot rendez, melyre külföldi meghívó helyett ez úton hívja meg a t. közönséget a kör választmánya.

— **Közkívánatra.** A helybeli állami polgári fiú- és leányiskola ifjusági könyvtár alapja javára f. hó 9-én végbement és kiválóan sikerült ünnepély a ma in a p o n d. u. 6 ó r a k o r kezdődő leg. számos érdeklődő kívánságára meg fog is m é t e l t e n i. A helyárak maradnak a régiék és pedig ülőhely 1 kor. állóhely 40 fillér. Az ünnepélyen nyerendő műélvezethez viszonyítva oly bámulatosan csekély helyárak ezek, hogy közönségünk minden osztálya megragadhatja az alkalmat fejlődő intézetünk növendékeinek játékában gyönyörködhetni. Lapunk más helyén olvasható referáda biztosítja közönségünket arról, hogy nem pusztá reklamározás az a mi abban felsorolva van, hanem a valóságának megfelelő kijelentés. Egyéb iránt mi nagyon örvendének és kérjük is a kulturát pártoló nagy közönséget, hogy az ünnepélyen leendő minél tömegesebb megjelenésével, szavunk igazságossága felől személyesen is meggyőződni sziveskednének.

— **Haladás.** Postahivatalunk eddigi helyisége, miután az a folyton gyarapodó forgalom miatt immár elégtelennek bizonyult, kibővített, ahol a telefon állomás is elegendő helyet nyerend. A midőn e haladást örömmel regisztráljuk, nem

mulaszthatjuk el felhívni az érdemes előjáróság figyelmét arra, hogy a postal. v tál környékét egy kissé tűrhetőbb állapotba hozni sziveskedjék, mert egy ilyen nagyforgalmú hivatal méltó arra, hogy az épület előtti tér planirozassék s a közel folydogáló szennyvíz alkalmas hiddal láttassék el.

— **A magy. kir. áll. anyakönyvi-hivatal heti kimutatása.** Folyó hó 4-étől 10-éig a születések száma 16. Fiú 7, leány 9. Róm. kath. 15, ev. ref. 1. Ez évi születések száma 240. Mult év hasonidőszakában 218. Az idén eddig 22-vel több született. — H á z a s s á g k ö t t e t t 4 és pedig: Hegedüs Mihály rk. és Sőregi Juliánna rk.; Grósz Ferenc rk. és Hegedüs Ágnes rk.; Hornyik Pál rk. és Szabó Erzsébet rk.; Varga András rk. és Szabó Veronika rk. Eddig 78 házasság kötött; mult év hasonidőszakában 49; az idén 29-el több. — E l h a l t a k : Cs. Dobozi József ev. ref. 82 éves; Brezvai András róm. kath. 17 éves; Mertlik József róm. kath. 9 hónapos; Jáger István róm. kath. 74 éves; Falusi Mária rk. 2 hónapos; Balázs Györgyné Nagy Rozália rk. 58. éves; Szandi Pál ref. 1 hónapos; Juhász Béla rk. 10 napos; Válóczy András rk. 87 éves; Majeresik Ilona rk. 12 éves. Eddigi halálozások száma 164; a mult év hasonidőszakában 117; az idej halálozások száma 47-tel több.

— **Nagy hőség.** Néhány nap óta majdnem tűrhetetlen hőség uralkodik mindenfelé, amely a gyöngye növényzetre, ha esőre nem fordul az idő, végzetes lehet. A tehetetlen ember mit sem tehet a rendellenes időjárás ellen, tűrnie s szenvednie kell a csapásokat, amelyeket immár több év óta küld e földre a Gondviselő, valószínű azért, hogy beláttassa minden földi halandóval, hogy az ő szent kezében vannak mindenek s hogy ő nélküle nincs áldás az emberi kéz munkáján.

— **Cegléd halad — Abony marad.** A kormány gazdasági munkaházak építésének segélyezésére Pestvármegyének 25 ezer koronát engedélyezett, melynek fele vagyis 12,500 kor. Ceglédnek ajánlatot fel. Ki van kötve, hogy egy-egy teleknek legalább 180—200 [ ]-öl területűnek kell lenni és a lakásnak 1 szobából, 1 konyhából és kamrából kell állani. Ugy a telek, mint az épület értéke 14—18 év alatt fizetendő le, azonban úgy hogy az 1 évi részlet, az egyszerű lakásokat tekintve, a szokásos évi havzónbért túl ne haladja. — Nem sokára hozzá fognak az új pályaház felépítéséhez. A tervezet már készen van, mely szerint az egész épületet a város felé kintebb építik. A beosztás úgy lesz hogy a jobb és bal felőli részt két emeletre, a középső részt pedig egy emeletre építik. — A kir. adóhivatal hivatali helyiségét folyó évi október hó 1-től az Ipar és Kereskedelmi Bank új épületébe teszi át. — Kialátásba van a Cegléd-Nagykátá-Hatvani vasutvonal kiépítése is, melyhez igen fontos közgazdasági érdekek fűződnek. — Cegléd képviselő testülete legutóbbi közgyűlése kimondta, hogy a vasut úteza két oldalán a gyalogjárdát aszfaltíroztatja, a kocsitát megfelelő szélességben kocka kővel burkoltatja, a két út közötti tereket pedig parkiroztatja. — Nálunk is elkélne a piac térre egy kis szén-salak, vagy ha az nem, egy kis homok, mert esős időben nem igen kellemes ott a sor, nincs kedve se adni se venni senkinek. Van is erre egy közgyűlési határozat, hanem — a mi fő — pénz nincs. És ez elég akadály.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy állandóan itthon tar ózkodom és igen olesó árért elfogadok tanítványokat, valamint czimbalom hangolást.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel
Völgyi Elek
czimbalmos.

Eladás.

Az I. kerület Munkácsy-utca 102. szám alatt levő házam szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

Polgár Imre
törvényhatósági útmester.

Egy jó családból való fiú tanulónak fölvéttetik lapunk kiadóhivatalába: n

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, **Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényet, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlében legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerész részénél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszerész háznál Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari czeletra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

— **Eladás.** Valódi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzonnál.

Hirdetés!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a géptulajdonosokat, hogy elvállalok mindenféle esztergálást, görbe tengelyek, dugattyúkarikát és dugattyú fűrást, továbbá új fémgagy kiöntését és kimunkálását, szóval mindent, a mi a géplakatos munkába vág, melyeket jutányosan, gyorsan és pontosan készítek. — Nagybecsü partfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel:

Páronfájt János.

Géplakatos műhelye: X. ker., Pesti-út 99. Czepléden.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-nak ajánl a kiadóhivatal.

S Z É P S É G!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt mert nemesak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az **arc szépítésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert a **Földes-féle Margit-Créme**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtkákat, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üd és ifjú lesz s amellet a Margit-Créme teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-puder (fehér, rózsaszín és krém színben) 1 kor. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerházában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címelve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad**.

Főraktár: **Abonyban, Láng Oszkár** gyógytárában.

GYÓGYSZERTÁR A „REMÉNYHEZ“ A B O N Y B A N.

Árjegyzék kivonat:

Pepsin bor.	Emésztést elősegítő szer, kiváló étvágygerjesztő	1 üveg	2 kor.
China vasbor.	Emésztést elősegítő szer, lábadozó betegeknek különösen ajánlható	1 üveg	2 kor.
Sósorszesz.	Valódi francia előírás szerint	1 üveg	— 90 f.
Viola arczkrem.	Számos arczkredek között az egyedüli, amely az arczört finomítja, szeplőt, májfoltot, pörösenéseket eltávolítja. Az arczredőit simítja. Minden ártalmas anyagtól mentes	1 tégely	1 kor.
Salicyl menthol szájviz.	A kellemetlen szájzít azonnal megszünteti	1 üveg	70 f.
Spanyol fagybalzsam.	Fagyott részek 1—2-szeri bekenése után teljes gyógyulást eredményez	1 tubus	50 f.
Tyukszemirtó.	Fájdalom nélkül elpusztít minden bőrkeményedést	1 üveg	80 f.
Sudorol.	Láb és kézizzadás egyedüli gyógyszere, használata kényelmes, hatása biztos	1 adag	1 kor.
Tubarózsa arczkrem.	Lukács-féle puder, szappan nagybani raktára	1 drb.	1 k. 50 f.
Ápetitort.	Lukács-féle, mely az emésztést és a jó étvágyat elősegíti	1 üveg	4 kor.
Keserü thea.	hatása felülmulhatatlan, jó gyomrot és étvágyat csinál	1 csomag	80 f.
Irrigator	tejesen felszerelve		4 és 5 kor.
Fecskendők	darabja		50 fill. és 1 kor.
Suspensoriumok	több nagyságban		1 kor. és 1 k. 20 f.
Sérvkötők	egyoldali 5 kor. 2 oldali 7 kor.		

Különféle pipere cizék nagybani raktára, melyek eredeti árakon adatnak; a még itten fel nem srolt különlegességek és kötszerek kaphatók a legjutányosabb áron, ha esetleg nem volna, költség felszámítás nélkül megrendelem.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetetű-cukorkánál

A vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 15

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.